

Taito-kuntoutus -palveluntuottajien koulutustilaisuus 18.11.2021

Ennakkokysymykset ja vastaukset

Omaohjaaja on viikoittain yhteydessä puhelimitse asiakkaaseen työharjoittelun aikana

- **Kysymys 1:** Täytyykö työharjoittelun aikana olla joka viikko myös puhelimitse asiakkaaseen yhteydessä, vaikka samalla viikolla olisi ollut käynti paikan päällä?
- **Vastaus 1:** [Omaohjaaja on viikoittain yhteydessä puhelimitse asiakkaaseen työharjoittelun aikana.](#) Palvelukuvauksessa kohta 5.2.2 työharjoittelu todetaan seuraavasti:
Asiantuntijakäyntien toteutus: Asiakkaan työharjoitteluun liittyvä asiantuntijakäyntien toteutus (=omaohjaajan käyntikerta)
 - Toteuta asiakkaan työharjoittelu siten, että omaohjaaja tapaa asiakkaan 8-12 kertaa työharjoittelun aikana. Lisäksi omaohjaaja tapaa työnantajan tai työnantajia vähintään 4 kertaa asiakkaan työharjoittelun aikana asiantuntijan käyntikertojen yhteydessä.
 - 4 käyntikertaa toteutuu aina asiakkaan työharjoittelupaikalle
 - muut käyntikerrat voi toteuttaa käyntikertoina tai kuvapuheluna asiakkaaseen työharjoittelupaikalle - 1 näistä muista käyntikerroista toteutetaan verkostoneuvotteluna, joka toteutetaan käyntikertana tai kuvapuheluna. Neuvotteluun osallistuvat asiakas, omaohjaaja sekä asiakkaan tilanteessa keskeiset verkostotoimijat.
 - [Omaohjaajan käyntikerta työharjoittelupaikalle sisältää](#) aina tapaamisen asiakkaan kanssa, jonka kanssa keskustellaan työharjoitteluun ja työn tekemiseen liittyvistä asioista sekä havainnoidaan samalla asiakkaan työn sujumista. Lisäksi näistä käyntikerroista vähintään 4 käyntikerralla omaohjaaja käy asiakkaan ja työnantajan kanssa lyhyen keskustelun asiakkaan työharjoittelusta ja sen sujumisesta. Lisäksi työharjoitteluun sisältyy, että omaohjaaja on [viikoittain yhteydessä puhelimitse asiakkaaseen työharjoittelun aikana.](#)

Aloituskakso ja ryhmäkakso

- **Kysymys 2:** Tuleeko aloitusvaiheen ryhmäkaksojen toteutua peräkkäisillä viikoilla vai voiko olla viikon tai kahden tauko välillä?
- **Vastaus 2:** Palvelukuvauksessa kohta 5.1.2 ryhmäkakso todetaan seuraavasti:
 - Aloituskaksoon sisältyy
 - 1-5 asiakkaan yksilöllisiä käyntikertoja (starttivaihe)
 - 12 vrk ryhmäkakso.
 - **Toteuta ryhmäkakso**
 - 4 vrk + 4 vrk + 4 vrk-jaksoissa
 - maanantai-torstai tai tiistai-perjantai (toteutus peräkkäisinä arkipäivinä) eli ryhmäkakso toteutetaan peräkkäisillä viikoilla.

Työharjoittelun aloitus

- **Kysymys 3:** Työharjoittelun aloitus heti käyntikertojen jälkeen: mitä tarkoittaa "heti" = mikä tulkinta?
- jos on työpaikan kanssa sovittu työharjoittelun aloituksesta esim. viikon päästä, onko se riittävän heti?
- **Vastus 3:** Palvelukuvauksessa kohta 5.2.2 työharjoittelu todetaan seuraavasti:
 - Toteuta asiakkaan työharjoittelu **heti** yksilöllisten käyntikertojen 3-7 (työhön lähdön tsemppivaiheen) toteutuksen jälkeen.
 - Asiakkaan työharjoittelun tarkoituksena on, että työharjoittelu alkaa ilman "turhia" viiveitä. Työharjoittelun on mahdollista aloittaa esim. viikon päästä, kun se on sovittu työnantajan kanssa ja päivämäärä on tiedossa.

Työharjoittelun muut käyntikerrat ja verkostoneuvottelu

- **Kysymys 4:** Tuleeko yksi työharjoittelupaikan muista käyntikerroista toteuttaa aina verkostoneuvotteluna?
- **Vastaus 4:** Yksi työharjoittelupaikan muista käyntikerroista toteutetaan verkostoneuvotteluna. Palvelukuvauksessa kohta 5.2.2. työharjoittelu todetaan seuraavasti:
 - Asiantuntijäkäyntien toteutus asiakkaan ulkopuolisessa työharjoittelupaikassa:
 - Toteuta asiakkaan työharjoittelu siten, että omaohjaaja tapaa asiakkaan 8-12 kertaa työharjoittelun aikana. Lisäksi omaohjaaja tapaa työnantajan tai työnantajia vähintään 4 kertaa asiakkaan työharjoittelun aikana asiantuntijan käyntikertojen yhteydessä.
 - 4 käyntikertaa toteutuu aina asiakkaan työharjoittelupaikalle
 - muut käyntikerrat voi toteuttaa käyntikertoina tai kuvapuheluna asiakkaaseen työharjoittelupaikalle
 - 1 näistä muista käyntikerroista toteutetaan verkostoneuvotteluna, joka toteutetaan **käyntikertana** tai **kuvapuheluna**. Neuvotteluun osallistuvat asiakas, omaohjaaja sekä asiakkaan tilanteessa keskeiset verkostotoimijat.

Asiakas, jolla on jo selvä suunnitelma

- **Kysymys 5:** Ne asiakkaat, joilla on jo syventävässä vaiheessa selvä suunnitelma työllistymisestä ja heille pidetään tuolloin yksilölliset tapaamiset ja loppukeskustelut, mutta he haluavat osallistua myös päätösjaksolle ryhmän kanssa, voidaanko heidän kohdallaan jättää päätösjaksolla pois tarpeettomat ja jo syventävällä jaksolla toteutuneet yksilölliset tapaamiset (esim. lääkäri), riittääkö esim. omaohjaajan loppukeskustelu? Ja laadintaanko näissä tilanteissa kuntoutuspalaute jo syventävän jakson lopuksi vai vasta päätösjaksolla?
- **Vastaus 5:** Palvelukuvauksessa kohta 5.4.1 ryhmäjakso todetaan seuraavasti:
 - Asiakkaat, joilla on jo selvä suunnitelma voivat osallistua päätösjakson ryhmäyksölle, jos asiakas kokee sen merkitykselliseksi esimerkiksi ryhmädynamiikan osalta ja oman ammatillisen suunnitelman kannalta.
 - Päätösjaksolla ei toisteta jo syventävällä jaksolla toteutettuja yksilöllisiä tapaamisia ja loppukeskusteluja. Syventävällä jaksolla on jo toteutettu asiakkaan yksilöllinen loppukeskustelu.
 - Syventävän jakson ryhmäjaksojen yksilöllisten loppukeskustelujen jälkeen omaohjaaja laatii asiakkaan kuntoutuspalauteen ja lähettää sen 2 viikon kuluessa kuntoutuksen päättämisestä asiakkaalle ja Kelaan.

Seurantavaiheen yksilölliset käyntikerrat

- **Kysymys 6:** Onko seurantavaiheessa 1 vai 2 käyntikertaa?
- **Vastaus 6:** [Seurantavaiheessa on 1-2 yksilöllistä käyntikertaa.](#)
- Palvelukuvauksessa kohta 5.4.2 seurantavaiheen yksilölliset käyntikerrat todetaan seuraavasti:
 - **Käyntikertojen määrä ja jaksotus**
 - Toteuta seurantavaiheeseen sisältyvät yksilölliset käyntikerrat **kaikille asiakkaille** päätösjakson ryhmämuotoisen kuntoutuksen jälkeen seuraavasti:
 1. käyntikerta **3 kk:n kuluessa** ryhmäjakson päättymisestä
 2. käyntikerta **6 kk:n kuluessa** ryhmäjakson päättymisestä.
 - **Asiakkaan yksilöllisten käyntikertojen toteutus:**
 - [toteuta asiakkaan 1-2 yksilöllistä käyntikertaa vaihtoehtoisesti palveluntuottajan toimipisteessä tai kuvapuheluna.](#)

Ruokailun järjestäminen työharjoittelussa

- **Kysymys 7:** Jos työharjoittelupaikan läheisyydessä ei ole ravintolaa ja palveluntuottajan tiloja ei ole lähetyvillä, miten näissä tilanteissa toimitaan?
- **Vastaus 7:** Palvelukuvauksessa kohta 11 ruokailun järjestäminen työharjoittelussa todetaan seuraavasti:
 - Asiakkaan ollessa työharjoittelussa **ulkopuolisessa työpaikassa** tai **palveluntuottajan työkokeilutiloissa** tai **niihin rinnastettavissa tiloissa**, palveluntuottaja pyrkii järjestämään ruokailun vaihtoehtoisesti
 - työharjoittelupaikkojen käyttämissä tai niiden läheisyydessä olevissa ravintoloissa
 - palveluntuottajan toimipisteessä (laitosyksikössä tai avoyksikössä) tai palveluntuottajan erillisissä muissa tiloissa. Lisätietoja Yleinen osa, luku 9.2.

Osallistumistodistus

- **Kysymys 8:** Palvelukuvauksen yleisessä osassa ohjataan laatimaan osallistumistodistus jaksotetussa kuntoutuksessa kaikista jaksoista erikseen. Tarkoittaako tämä Taito-kuntoutuksen osalta sitä, että osallistumistodistus tulee laatia asiakkaalle ja toimittaa Kelaan aloitusjakson, työharjoittelujakson, syventävän jakson ja päätösjakson yhteydessä erikseen?
- **Vastaus 8:** Voit laatia asiakkaalle osallistumistodistuksen, kun kuntoutus on alkanut. Kaikki jaksot on kirjattava erikseen todistukseen. Jos kuntoutuksen alkaessa on jo selvillä seuraavat kuntoutusjaksot, voit merkitä nämä samaan todistukseen. Kirjaa todistukseen "tulevat kuntoutusjaksot". Tutustu myös verkkosivujen ohjeistukseen osallistumistodistuksen laatimisesta ([Yhteistyökumppanit – Kuntoutuspalvelut – Palveluntuottajille – Ohjeita palveluntuottajille](#))
- Kts. myös yleinen osa. kohta 6.3 osallistumistodistus.

Osallistumistodistuksen toimittaminen Kelaan

- **Kysymys 9:** Missä vaiheessa Taito-kuntoutuksen jaksoja osallistumistodistukset tulee toimittaa Kelaan, jotta asiakkaan kuntoutusrahan maksussa vältytään häiriöiltä?
- **Vastaus 9:** Voit toimittaa osallistumistodistuksen Kelaan heti, kun kuntoutus on alkanut ja käyntikerrat/kuntoutuspäivät/kuntoutusjaksot on selvillä. Tutustu myös verkkosivujen ohjeistukseen osallistumistodistuksen laatimisesta ([Yhteistyökumppanit – Kuntoutuspalvelut – Palveluntuottajille – Ohjeita palveluntuottajille](#))

Kuntoutuspalaute

- **Kysymys 10:** Palvelunkuvauksessa määritellään tarkasti se, mitä lyhyt kuntoutuspalaute sisältää. Saako siinä kuitenkin olla enemmän tietoa ja eri työntekijöiden lausuntoja, jos ne tiedot ovat palveluntuottajalla jo olemassa? Eli tähän asti olemme tehneet niin, että olemme laittaneet lyhyeenkin palvelunkuvaukseen kaiken asiakkaasta jo kerätyn tiedon.
- **Vastaus 10:** Palvelukuvauksessa ei ole kuvausta lyhyestä kuntoutuspalauteesta.
 - Palvelukuvauksessa kohta 5.4.3 kuntoutuspalaute todetaan seuraavasti:
 - Laadi asiakkaalle kuntoutuspalaute päätösjaksoon sisältyvän ryhmäjakson jälkeen.
 - Palvelukuvauksessa kohta 5.5. seurantapalaute todetaan seuraavasti:
 - Laadi asiakkaalle lisäksi erillinen seurantapalaute tilanteessa, jossa palveluntuottajan ja asiakkaan välinen viimeisin seurantavaiheeseen sisältyvä yksilöllinen käyntikerta on toteutunut kasvokkain tai kuvapuheluna.
 - Lisätietoja Yleinen osa, luku 6.

Työharjoittelun kesto

- **Kysymys 11:** Työharjoittelun kestoksi on määritelty 50-70 vrk 3,5 kuukauden kuluessa. Entä jos asiakkaalla on sairaspoissaoloja niin paljon, ettei 50 vuorokautta tässä annetussa ajassa täyty? Hyväksytäänkö vähempi työharjoittelu, lisätäänkö työharjoittelu-aikaa vai keskeytetäänkö kuntoutus?
- **Vastaus 11:** Palvelukuvauksessa ei ole tarkemmin määritelty, miten tulee toimia asiakkaiden sairauspoissaolojen suhteen. Asiakkaan työharjoittelussa pyritään siihen, että työhön tutustumista ja harjoittelua sovituisissa työtehtävissä kertyisi ainakin 50 päivän verran. Jos työharjoittelun kesto jää alle 50 päivän esim. asiakkaan sairauden tai työnantajasta johtuvan syyn takia, se tulee dokumentoida perusteluineen. Jos asiakas on sairauden takia poissa Taito –kuntoutuksesta toistamiseen tai yhden pidemmän jakson, tulee palveluntuottajan ottaa yhteyttä Kelaan ja neuvotella siitä, saavuttaako asiakas kuntoutuksen tavoitteet.

Taito-kuntoutus ja lääkärinlausunto B

- **Kysymys 12:** Luovutaanko myös Taidossa alle 30-vuotiaiden kohdalla B-lausunnon tarpeesta, kuten aksessa ja teakissa?
- **Vastaus 12:** Ei luovuta. Taito-kuntoutus on 6 §:n mukaista ammatillista kuntoutusta, johon on sairaus tai vamma edellytys.

Ryhmän kokoaminen

- **Kysymys 13:** Palvelukuvauksessa on tarkat kriteerit, kuinka pian kunkin päätöksen saaneen asiakkaan kuntoutus on aloitettava sekä siitä milloin ryhmätoiminta on aloitettava. Entä, jos tulee selvä ikäpoikkeama esim. niin, että kaikki muut ovat alle 30 vuotiaita ja yksi on noin 60 vuotias (tai päinvastoin), voidaanko silloin katsoa tilannetta asiakkaan edun mukaisesti ja siirtää ryhmäkuntoutusta, kunnes saadaan sopivampi kokoonpano järjestymään (luonnollisesti asiakkaalle annetaan mahdollisuus osallistua, jos häntä itseään ei tämä ikäpoikkeama haittaa.)
- **Vastaus 13:** Palvelukuvauksen yleisessä osassa kohta 17 kuntoutuspalvelujen siirtäminen, peruminen tai vaihtaminen todetaan seuraavasti:
 - Osa ammatillisesta kuntoutuksesta toteutetaan ryhmissä.
 - Kuntoutuspalvelun osassa on tarkemmin määritelty ryhmiin osallistuvien asiakkaiden enimmäismäärät, joita ei pääsääntöisesti voi ylittää.
 - Jos kuntoutuksen aloituspaikkoja jää käyttämättä, kuntoutus on mahdollista aloittaa myös vajaalla asiakasmäärällä tai ryhmän aloituksen ajankohtaa on mahdollisuus siirtää.

Asiakkaiden vähimmäismäärät kuntoutuksen aloittamiseksi

- **Vastaus 13:** Palvelukuvauksessa kohta 17.1 kilpailutuksella hankittujen palveluiden aloitusajankohdan siirtäminen todetaan seuraavasti:
 - Kuntoutus on aloitettava sovitun aikataulun mukaisesti, vaikka asiakaspaikkoja olisi vielä vapaana, mutta asiakkaiden vähimmäismäärä on jo täynnä.
 - Alla on ilmoitettu ne asiakkaiden maksimi- ja vähimmäismäärät, joilla kuntoutus on aloitettava:
 - Ryhmän suunnitellun maksimiasiakasmäärän ollessa 10 asiakasta, kuntoutus on aloitettava, jos ryhmässä on 7 asiakasta
 - Ryhmän suunnitellun maksimiasiakasmäärän ollessa 9-8 asiakasta, kuntoutus on aloitettava, jos ryhmässä on 6 asiakasta
 - Ryhmän suunnitellun maksimiasiakasmäärän ollessa 7-6 asiakasta, kuntoutus on aloitettava, jos ryhmässä on 4 asiakasta.
 - Jos ryhmässä on osallistujia edellä mainittuja vähimmäisasiakasmääriä vähemmän, voit siirtää kuntoutuksen alkamista.
 - Kuntoutuksen voi tällöin aloittaa n. 2-4 kk:n kuluttua siitä ajankohdasta, kun asiakas on saanut kuntoutuspäätöksen. Ilmoita kuntoutuksen aloitusajankohdan siirrosta Kelan viranomaislinjalle ja asiakkaille. Lisätietoa palvelun-tuottajan ohjeista (kela.fi).

Kokemuksia asiakasmääristä/Taito-kurssit 2018-2020

- **Kysymys 14:** Kokemuksia siitä, kuinka paljon asiakkaita on suurin piirtein ohjautunut/osallistunut Taito-kuntoutuskursseille aiemmin? Myös ruotsinkielisten osuus kiinnostaa.
- **Vastaus 14:** Kurssijärjestelmästä poimittua tietoa.
 - Uusia asiakkaita:
 - Suomenkielisiä asiakkaita vuonna 2018 oli yhteensä noin 420.
 - Suomenkielisiä asiakkaita vuonna 2019 oli yhteensä noin 480.
 - Suomenkielisiä asiakkaita vuonna 2020 oli yhteensä noin 350.
 - Ruotsinkielisiä asiakkaita oli vuonna 2018 yhteensä 6.
 - Ruotsinkielisiä asiakkaita oli vuonna 2019 yhteensä 8.
 - Ruotsinkielisiä asiakkaita oli vuonna 2020, kurssi peruttu.

Taito-kurssien asiakasmäärät vuonna 2018-2020/Kelasto- raportti

	Aika		
	2018	2019	2020
Laki ja toimenpide			
	---Ammatilliset kuntoutuskurssit	---Ammatilliset kuntoutuskurssit	---Ammatilliset kuntoutuskurssit
	Saajat	Saajat	Saajat
Koko maa	1 036	731	662
Pohjoinen vakuutuspiiri	147	154	140
Läntinen vakuutuspiiri	166	105	72
Keskinen vakuutuspiiri	203	219	156
Itäinen vakuutuspiiri	109	37	53
Eteläinen vakuutuspiiri	411	216	241

Sisältää uudet
asiakkaat ja
jatkojaksolla
olevat

Aikataulu lomakausina

- **Kysymys 15:** Voiko aikataulutuksessa olla joustoa lomakaudesta johtuen, esim. työharjoittelun jälkeinen aika?
- **Vastaus 15:** Huomioi henkilöstösi loma-ajat, kun toteutat Taito-kuntoutusta. Pyri suunnittelemaan kuntoutus kuitenkin niin, että asiakkaan kuntoutusprosessi eteen järkevästi ja sovitusti palvelukuvauksen mukaan keskimäärin 15 kuukauden aikana kuntoutuksen alkamisesta. Jos lomajärjestelyt sopivat asiakkaalle, niin Taito-kuntoutuksen jaksojen pienet siirtymät ovat mahdollisia.